

[Tove Lindbo Larsen]

Det er naturligvis ikke muligt at gøre det fra Folketingets talerstol ved tredje behandling, men det kunne være interessant at få det at vide, og så kunne vi se, om regnestykket holder. Jeg mener, det er en påstand.

(Kort bemærkning).

Dohrmann (FP):

Jeg synes ikke, fru Tove Lindbo Larsen skal nøjes med min dokumentation, så derfor vil jeg gerne spørge ministeren: Er det ikke korrekt, at den buskørsel, der udføres af private for øjeblikket, bliver udført ca. 100 kr. billigere pr. time end den kørsel, HT præsterer?

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 61 stemmer (KF, V, FP, RV, CD og KRF) mod 49 (S og SF).

Fjerde næstformand (Poulsgaard):

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Tredje behandling af lovforslag nr. L 181:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Ændring af forsøgsregler med hensyn til pasning af børn).

Af Bente Juncker (CD) m.fl.

(Fremsat 17/1 89. Første behandling 15/2 89. Betænkning 13/4 89. Anden behandling 20/4 89).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 60 stemmer (KF, V, FP, RV, CD og KRF) mod 49 (S og SF).

Fjerde næstformand (Poulsgaard):

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 78:

Forslag til folketingsbeslutning i henhold til grundlovens § 47 med hensyn til statsregnskabet for finansåret 1986.

Af Finansudvalget.

(Fremsat 19/4 89 i betænkning fra Finansudvalget. Første behandling 25/4 89).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning vedtoges enstemmigt med 112 stemmer.

Fjerde næstformand (Poulsgaard):

Om denne vedtagelse vil der nu blive givet meddelelse til finansministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Anden behandling af lovforslag nr. L 89:

Forslag til lov om naturforvaltning.

Af miljøministeren (Lone Dybkjær).

(Fremsat 17/11 88. Første behandling 29/11 88. Betænkning 19/4 89).

Der var stillet 12 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 6 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

6) Anden behandling af lovforslag nr. L 90:

Forslag til lov om ændring af lov om lands- og regionplanlægning i hovedstadsområdet. (Planlægning af skovrejsningsområder).

Af miljøministeren (Lone Dybkjær).
(Fremsat 17/11 88. Første behandling 29/11 88. Betænkning 19/4 89).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Forhandling

Dorte Bennedsen (S):

Under udvalgsarbejdet med dette lovforslag har vi blandt mange andre ting også behandlet spørgsmålet om ministerens muligheder for at indgå sponsorkontrakter og modtage gaver. Hvad gaver angår, har vi fra ministeren fået nogle tilfredsstillende svar, hvorimod Socialdemokratiet finder, at der stadig er nogle problemer vedrørende indgåelse af sponsorkontrakter.

Sådanne kontrakter, forstået som kontrakter, hvor der skal ydes en modydelse fra det offentlige side, er en ny foreteelse i miljøpolitikken. Vi skal i Socialdemokratiet ikke afvise, at det kan være rimeligt at indgå sådan nogle kontrakter, men vi finder, at den forgangne vinters erfaringer har vist, at det nu ikke altid er uden problemer.

I Socialdemokratiet finder vi, at det, i hvert fald indtil vi har fået lidt mere erfaring på området, vil være rimeligt, at Folketinget orienteres om indgåelsen af sådanne kontrakter, og jeg skal derfor spørge ministeren, om hun vil give tilsagn om, at hun, hvis hun agter at indgå sådanne kontrakter, vil orientere Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg, før kontrakten indgås.

Knud Lind (FP):

Fremskridtspartiet har stillet nogle ændringsforslag til lovforslaget om naturforvaltning, som skulle gøre forslaget lidt bedre set ud fra hensynet til Danmarks økonomiske situation og i særdeleshed til den private ejendomsbesidders grundlovssikrede rettigheder.

I lovforslagets formålsparagraf under punkt 3 har vi tilføjet efter »og«: »skovproduktionen samt«, idet vi mener, at en god og givtig skovdrift er ret så afgørende for, at de øvrige punk-

ter i formålsparagraffen kan virkeliggøres, bl.a. fordi kun en tredjedel af skovarealet er i offentligt eje, mens de to tredjedele er i privat eje.

Hele formålsparagraffen bygger i realiteten i sidste ende på, at erhvervslivet – i dette tilfælde oftest det private skovbrug – er i stand til at udvikle sig på en gunstig måde i overensstemmelse med reglerne om god skovdrift i skovloven, således at også de øvrige punkter i formålsparagraffen kan blive opfyldt.

Fremskridtspartiets ændringsforslag til § 2 skal ses i lyset af, at den siddende regering i en årrække har iværksat straffeforanstaltninger over for kommunerne i form af deponeringskrav til de kommuner, som har overskredet budgetterne, og regeringen har i tide og utide henstillet til kommunerne, at man holdt igen på udgifterne og skatterne.

Uagtet disse henstillinger og straffeforanstaltninger har regeringen i forbindelse med sit lovforslag og lovgivningsarbejdet vedtaget den ene udgiftskrævende lov efter den anden, som senere er blevet lagt ud til administration i kommunerne, hvilket har givet kommunerne forøgede udgifter.

I forbindelse med lovforslaget om naturforvaltning skriver ministeren i sine bemærkninger til § 2 om mindre plejeprojekter af lokal karakter følgende:

»Sådanne projekter vil oftest skulle forestås af den pågældende kommune eller regionale myndighed eller en organisation med lokal repræsentation. I sådanne tilfælde bør det overvejes, om det statslige tilskud i medfør af loven bør være 100 pct. af omkostningerne, eller om den lokale kontrahent bør afholde en del af udgifterne.«

For det første ligger der i denne formulering af bemærkningerne og i selve lovforslaget en direkte administrativ udgift for kommunerne i forbindelse med disse sager. For det andet er spørgsmålet om en 100 pct.s dækning af omkostningerne uklart i en sådan grad, at det ret hurtigt vil kunne gå hen og blive til en amtslig eller kommunal merudgift.

Vi finder det i øvrigt meget uheldigt, at lokale foreninger såsom Dansk Ornitologisk Forening, Danmarks Sportsfiskerforbund og underafdelinger af Danmarks Naturfredningsforening på baggrund af et tilskud hertil skal kunne træffe aftale med lodsejere om mindre naturbevarings- og genopretningsaktiviteter, som

[Knud Lind]

reelt kan have en 10-årig løbetid, som er tinglyst på ejendommen.

§ 2, punkt 2, hvor det foreslås at yde lån til amtskommuner og kommuner eller almennyttige foreninger til erhvervelse af fast ejendom, vil i nogle tilfælde kunne misbruges. Hvis f.eks. den lokale lystfiskerforening ikke ønsker, at dens medlemmer skal betale fisketegn til en privat lodsejer, kan man misbruge ministerens § 2, idet det i formålsparagraffen bl.a. også anføres, at man skal »forbedre mulighederne for befolkningens friluftsliv«, og det vil sige, at en lille eksklusiv forsamling får mulighed for at bestemme, at andre skatteborgere skal betale for deres lystfiskerbehov og lystfiskerhobby. Det finder vi helt urimeligt.

I en tid, hvor Danmarks økonomiske situation er uendelig dårlig, finder vi det også helt urimeligt, at man vil til at friste svage amtskommuner eller primærkommuner med lån til pleje og genopretning af naturområder og forbedring af mulighederne for friluftslivet. Hverken kommunernes eller statens økonomiske tilstand er af en sådan karakter, at der er råd til den slags miljømæssige ekstravagancer. Det skal ses i lyset af, at man reelt ikke er i stand til at bevise, hvor stor brugereffekten er f.eks. på skove og engarealer m.v.

Fremskridtspartiets ændringsforslag nr. 3 til § 2, stk. 2, betyder reelt, at i de tilfælde, hvor ministeren ønsker at sælge en ejendom, og hvor salgssummen på kontantbasis overstiger 2 mio. kr., kan salg først ske efter en godkendelse af Finansudvalget.

Ændringsforslaget har til hovedformål at sikre Folketingets kontrol med miljøministerens salg af fast ejendom. Som hovedregel skal der dog først ske et reelt offentligt udbud, der kan sidestilles med salg i fri handel.

Vi undrer os over, at Socialdemokratiet helt er sprunget fra dette ændringsforslag, for det var jo Socialdemokratiet, der fremsatte det i første omgang; men så fik man kolde fødder. Denne kontrolforanstaltning vil sikre, at Finansudvalget på Folketingets vegne kan holde en lille smule kontrol med Miljøministeriet og dermed med virkningerne af denne lov.

Selv om forkøbsretten er kendt i lov nr. 230, blev den yderst sjældent brugt, men med miljøministerens forslag er der sket en kraftig udvidelse, fordi der også hjemles mulighed for umiddelbart at pålægge forkøbsret på landbrugsjendomme og i sommerhusområder.

Miljøministerens forslag er en direkte udvidelse for så vidt angår forkøbsretten, og samtidig har man frafaldet kravet om en iværksat planlægning som grundlag for forkøbsret. Dette krav fandtes i lov nr. 230 § 4, stk. 3. Afgørelsen om eventuel forkøbsret er ifølge ministerens § 4 blevet fuldstændig summarisk, og der kan ikke siges noget entydigt, siger ministeren i bemærkningerne, om det planlægningsgrundlag, som måtte være nødvendigt og tilstrækkeligt for forkøbsret.

Denne summariske forkøbsret er således et regulært indgreb i den hellige, private ejendomsret helt uden den mindste form for erstatning til den stakkels landmand, sommerhusboer eller lodsejer.

Det er ud fra samme synsvinkel, man skal se Fremskridtspartiets ændringsforslag til selve ekspropriationsparagraffen, hvor Fremskridtspartiet har stillet krav om, at ekspropriation kun kan ske, når ekspropriationsgrundlaget hviler på en godkendt plan, f.eks. en lokalplan, kommuneplan, regionplan eller fredningsplan. Det er væsentligt at få præciseret helt klart i lovgivningen, at der er et direkte planlægningskrav, således at grundejeren via lov om offentlighed i forvaltningen kan sætte sig ind i, hvad der er årsagen til, at det offentlige vil fratage ham eller hende jorden.

Dette skal i øvrigt sammenholdes med, at ministeren forventer, at ekspropriationsadgangen nødvendigvis vil blive benyttet i større omfang i fremtiden, som ministeren skriver.

I ændringsforslag nr. 8 har vi ønsket direkte at få indsat en paragraf, som sikrer, at en grundejer, som har afholdt de nødvendige udgifter til sagkyndig bistand, herunder til advokat og revisor m.v., kan få en passende godtgørelse herfor.

Fremskridtspartiets ændringsforslag svarer helt nøje til bestemmelsen i § 61 i lov om offentlige veje, hvor man også har tilkendegivet dette rent lovmæssigt. Jeg har personlig været medlem af ekspropriationskommissioner af forskellig art til ekspropriation af motorveje og naturgasledninger m.v., og det har hver gang slået mig, at de brugere, som slet ingen bistand havde i form af advokat, revisor m.v., var meget dårligt stillet. Efter mit bedste skøn blev disse mennesker rent faktisk ringere stillet og fik ikke det, man forventer ifølge grundlovens ord om fuld erstatning.

[Knud Lind]

En ting er, at de i fremtiden kan forvente at blive udsat for miljøministerens til tider noget særegne vurdering af almenvellets tarv. En anden er, at de pågældende selvfølgelig har krav på fuld erstatning, og den får de faktisk kun, hvis de har den nødvendige rådgivning. Det er jo sådan, at den lille mand ikke på samme måde som statsministeren er i stand til at etablere en stor tænketank på Marienborg.

Det sidste ændringsforslag, vi har stillet, går reelt ud på at udsætte lovforslagets ikrafttræden til den 1. januar 1990. Forslaget skulle oprindeligt være trådt i kraft den 1. januar 1989. Udsættelsen vil give amterne og kommunerne lejlighed til at sætte sig ind i lovforslaget, og jeg er såmænd sikker på, at miljøministerens garde – Dansk Ornitologisk Forening, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet m.v. – nok skal få brugt de 681 mio. kr., inden ministeren får set sig om.

Disse ændringsforslag er nogle dejlig dugfriske, erhvervsvenlige ændringsforslag, og jeg håber selvfølgelig, det er en fejltagelse, at De Konservative og Venstre har tilkendegivet, at de ikke kan stemme for dem. Jeg håber, det er en ren lapsus, og at man kan stemme for disse dejlige, erhvervsvenlige ændringsforslag, som sikrer lodsejeren hans grundlovssikrede ret.

(Kort bemærkning).

Bjørn Westh (S):

Jeg skal love at gøre det kortere end det foregående indlæg.

Jeg vil gerne stille et par spørgsmål til miljøministeren, idet vi i Folketinget i øjeblikket behandler et forslag til ændring af landbrugsloven, hvor der er ændrede bestemmelser med hensyn til tilplantning, således at der nu foreslås fri tilplantning på hele ejendommen. Men i det forslag er det forudsat, at skovrejsningsområderne er fastlagt i planlægningen.

Derfor vil jeg gerne spørge miljøministeren: Hvornår regner man med at disse skovrejsningsområder er fastlagt i planlægningen, og hvordan vil man administrere den frie tilplantningsret i den periode, der går fra nu af, og indtil skovrejsningsområderne er fastlagt i planlægningen?

Dernæst vil jeg gerne spørge miljøministeren: Hvordan vil man tilrettelægge administrationen af den frie tilplantningsret i henhold til landbrugsloven med de normale fredningsbe-

stemmelser og plantning i nærheden af f.eks. fredede fortidsminder? Hvordan har regeringen tænkt sig at dette skulle administreres?

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

Til hr. Knud Linds store tale har jeg faktisk ikke rigtig nogen kommentarer. Jeg er bange for, at jeg simpelt hen ikke kan matche det niveau, hr. Knud Lind befinder sig på i forbindelse med ændringsforslagene.

Når det drejer sig om det spørgsmål, fru Dorte Bennedsen stillede, vil jeg godt sige, at også jeg har efteråret og vinteren i temmelig frisk erindring med hensyn til sponsorkontrakter. På basis af vinterens udskjelser – og resultatet heraf – kan jeg godt give tilsagn om, at jeg vil orientere Miljøudvalget, før kontrakterne indgås, idet jeg også opfatter fru Dorte Bennedsens spørgsmål sådan, at vi, når der er gået et stykke tid, måske kan lægge os fast på en mere generel procedure og finde frem til, hvordan vi kan gøre det. Men det er altså et tilsagn om at give Miljø- og Planlægningsudvalget en orientering, inden jeg indgår sponsorkontrakter.

Hr. Bjørn Wesths spørgsmål er jeg bange for at jeg ikke umiddelbart kan give et svar på. Jeg vil derfor spørge hr. Bjørn Westh, om hr. Bjørn Westh kan acceptere, at det gives ved tredjebehandlingen i stedet.

(Kort bemærkning).

Bjørn Westh (S):

Jeg beklager selvfølgelig meget, at ministeren ikke kan svare. Det er jo et ret afgørende punkt, som har været drøftet mange steder. Jeg ved da også, at Danske Husmandsforeninger har beskæftiget sig en del med dette spørgsmål.

Jeg vil selvfølgelig acceptere, at vi får svaret ved tredje behandling, men vil så bede om, at vi måske kunne få et notat om det tilsendt både Miljøudvalget og Landbrugsudvalget, så det kan indgå i arbejdet i begge udvalg.

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

Det tilsagn er jeg naturligvis villig til umiddelbart at give, og jeg skal også beklage, at jeg ikke på dette tekniske område er i stand til at give et tilstrækkelig uddybende svar. Derfor vil jeg ikke forsøge mig med et eller andet mere eller mindre overfladisk, men klart foretrukket den af hr. Bjørn Westh foreslåede procedure. Et notat vil så tilgå begge udvalg.

Knud Lind (FP):

Det er jo sørgeligt med den miljøminister, som er blevet pånødt os i dette Folketing – hvis miljøministeren gad høre efter!

Vi har en miljøminister, der som alle andre har fået forelagt nogle ændringsforslag, og så siger ministeren reelt her fra talerstolen, at ministeren ikke gider beskæftige sig med dem! Så bliver der stillet et lille spørgsmål fra hr. Bjørn Wesths side, og det er ministeren heller ikke i stand til at svare på!

Jeg synes, det er forkasteligt, at en miljøminister end ikke ønsker at kommentere nogle klare ændringsforslag, f.eks. vedrørende klageretten, som ministeren helt ser bort fra, en klageret, som burde være reel, når det er grundlovssikrede rettigheder, der tales om. Ministeren gider ikke kommentere dem, ministeren gider heller ikke kommentere spørgsmålet om revisorbistand i forbindelse med ekspropriation. Uagtet det i f.eks. lov om offentlige veje står klart og tydeligt i teksten, affærdiger vores nuværende miljøminister disse klare ændringsforslag med – hvis jeg skal oversætte det til dansk –: Jeg gider ikke svare!

Det er det, vi kan forvente, selv om ministeren har haft disse ændringsforslag liggende foran sig i ugevis med fyldige kommentarer, og selv om vi ved, at der i den tidligere lovgivning krævedes et nøje planlægningsgrundlag, når man skulle ekspropriere. Dette planlægningsgrundlag er ikke til stede i ministerens nye lovforslag om naturforvaltning, og så gider ministeren ikke svare på det heller!

Det er jo helt fantastisk, at vi i Folketinget skal finde os i at høre, at en minister, som har haft ændringsforslag liggende i så lang tid, ikke ønsker at svare på nogle ting, som drejer sig om ekspropriation af fast ejendom, som drejer sig om den hellige ejendomsrets krænkelse via denne lovgivning. Det gider ministeren ikke svare på!

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om naturforvaltning. (Lovforslag nr. L 89).

Ændringsforslag nr. 1
forkastedes, idet 12 stemte for, 99 imod.

§ 1

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2

forkastedes, idet 11 stemte for, 96 imod.

Ændringsforslag nr. 3

forkastedes, idet 12 stemte for, 97 imod.

§§ 2 og 3

vedtoges uden afstemning.

§ 4

vedtoges med 97 stemmer mod 12.

Ændringsforslag nr. 4 om, at § 4 udgår, var dermed forkastet.

§ 5

vedtoges med 97 stemmer mod 11.

Ændringsforslag nr. 5 om, at § 5 udgår, var dermed forkastet.

§ 6

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 6 om, at § 6 udgår, var dermed forkastet.

Ændringsforslag nr. 7 om en ny affattelse af § 7

forkastedes, idet 12 stemte for, 97 imod.

§ 7

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 8 om indsættelse af en ny paragraf efter § 7

forkastedes, idet 12 stemte for, 96 imod.

Ændringsforslag nr. 9 og § 8, således ændret, vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 10 om en ny affattelse af § 9

forkastedes, idet 12 stemte for, 98 imod.

§§ 9 og 10

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 11
forkastedes, idet 12 stemte for, 97 imod.

Ændringsforslag nr. 12, § 11, således ændret,
og § 12
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Poulsaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om lands- og regionplanlægning og lov om regionplanlægning i hovedstadsområdet. (Planlægning af skovrejsningsområder). (Lovforslag nr. L 90).

§§ 1-3
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Poulsaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 231:

Forslag til lov om ændring af lov om forbud mod handel med Den Sydafrikanske Republik og Namibia.

Af udenrigsministeren (Ellemann-Jensen).
(Fremsat 19/4 89).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Erik B. Smith (S):

Da mit partis ordfører, hr. Kelm-Hansen, er forhindret i at være til stede i dag, skal jeg på hans vegne sige, at Socialdemokratiet kan støtte det lovforslag, som udenrigsministeren har fremsat, i øvrigt efter begæring fra et enigt Udenrigsudvalg.

Det har vist sig at være nødvendigt med dispensation for at få nyheder fra og til Sydafrika, og Socialdemokratiet står derfor bag ministerens forslag.

Jeg synes, det er værd her at understrege, hvad både ministerens fremsættelsestale og bemærkningerne indeholder, nemlig at der ikke er tale om dispensation fra den kulturboycot, som FN's generalforsamling i 1980 har vedtaget, men alene en dispensation for nyhedsformidlingen.

Vi kan altså støtte forslaget og giver vores tilsagn til en hurtig og velvillig udvalgsbehandling.

Per Stig Møller (KF):

Dette lovforslag er en følge af, at der er blevet begået noget uhensigtsmæssigt, da man i 1986 i loven om boykot af handel med Sydafrika indføjede, at man også måtte medtage tjenesteydelser af enhver art blandt den slags ting, der kunne have med Sydafrika at gøre.

Følggevirkningen blev jo, at vi pludselig kom til at afskære os fra informationer fra Sydafrika, at man f.eks. ikke kunne lønne en sort journalist, som måtte skrive om, hvordan forholdene er for de sorte i Sydafrika. Det er en temmelig absurd situation, og derfor rejste vi også problemet i fjor, og vi er meget glade for, at der har været enighed både i regeringen og blandt alle partierne i Folketinget om at få rettet op på dette hurtigst muligt.

Det er jo ikke særlig elegant, at sydafrikanske forfattere, som vil fortælle os om virkeligheden i Sydafrika, ikke må få honorar for det, eller at man skal omplacere pengene på alle mulige mystiske måder. Det er heller ikke særlig smart, at vi ikke kan betale for at få f.eks. et program i vore medier om, hvordan vilkårene er, men at vi skal sende en journalist derned, som i øvrigt ikke må hente løn dernede, og at vi altså ikke må lønne folk, der er på stedet og fortæller om, hvordan det er at leve dér.

Det er også vigtigt, at vi med denne ændring sørger for, at information kan gå begge veje. De liberale og progressive kræfter i Sydafrika vil